

14%.) Ezeknél a gyerekeknél – mint azt a legutóbbi PISA vizsgálat is kimutatta – szoros összefüggés van idegen származásuk és várhatóan gyenge tanulmányi eredményük, teljesítményük között. A könyvtárak számos módszerrel igyekeznek a gyerekeket és a fiatalokat megnyerni. Hamm városban például elérték, hogy minden gyerek életében legalább háromszor kapcsolatba kerül a könyvvel: születésekor leporellót kapnak ajándékkul, a városi könyvtárnak a szülőkhöz írt kilencnyelvű levelével, az iskolába való beiratkozáskor ugyancsak könyvet és levelet kapnak, majd két évvel később a könyvtár a „mesemondás napján” várja őket. Máshol nem a megnyerésük, hanem a foglalkoztatásuk a gond: egész gyerekcsapatok vonulnak be egyszerre a könyvtárba, s a teljes délutánt ott töltik. A könyvtáros ebben az esetben elkerülhetetlenül szociális munkássá is válik. Elterjedtek a családi programok. Több könyvtár szülői estet vagy szülő-gyerek délutánt rendez, kapcsolódva az iskolai hatóságok által szervezett német nyelvtanfolyamokhoz, sőt az angol „family literacy works” példája nyomán otthonukban keresik fel a családot, hogy a gyerekeken túl a felnőtteket is elérjék.

Ahol a könyvtár a jelszavaknak megfelelően valóban társadalmi „találkozóhelyé” válik, mint egy berlini kerületi könyvtár esetében, minden

nap megjelennek a munkanélküliek, nemcsak az idő eltöltésére és az álláshirdetések átböngészésére, hanem azért is, mert ott kapcsolatra és beszélgetőpartnerre találnak. Ugyanakkor a könyvtárosok úgy látják, hogy a könyvtár szociális, kommunikációs lehetőségeit csökkenti az új, teljesen önkiszolgáló adminisztrációs technika bevezetése.

A bevándoroltak problémájának végleges megoldását néhány könyvtáros a felnövő nemzedékek bekapcsolódásában látja. Például Kreuzbergben, ahol a bevándorlók már régóta nem a kisebbséget képzik, és ezért a könyvtár tevékenységében a hagyományos kulturális munka és a szociális munka egybeolvadt, a könyvtár vezetője szerint a szociálisan jobban megalapozott, műveltebb bevándorolt családok fogják majd a városrész stabilitását biztosítani, ehhez kell a könyvtárnak hozzájárulnia. Fiatal, kétnyelvű családok, különböző nemzetekből érkezett alkotók, művészek, média-személyiségek fogják Kreuzberg jövőjét biztosítani. És magában a könyvtárban is az ideális megoldás a bevándoroltak közül kikerülő könyvtárosok munkába állítása lenne – teszük hozzá máshol – erre azonban jelenleg még nincs lehetőség.

(Katsányi Sándor)

Lásd még 277

Tájékoztatási rendszerek

Hálózatok, regionális rendszerek

Lásd 293, 296, 321

Orvostudományi tájékoztatás

Lásd 297

Természettudományi és műszaki tájékoztatás

Lásd 267

Könyvtártudományi, informatikai tájékoztatás

07/307

DELHAYE, Marlene - MORIN, Nicolas: Un panorama de la biblioblogosphère francophone à la fin de 2006 = Bull.Bibl.Fr. 52.tom. 2007. 3.no. 88-94.p. Bibliogr. látjegyzetben.

Res. angol, német és spanyol nyelven

Helyzetkép a francia könyvtári blogszféráról 2006 végén

Elektronikus hirdetőtábla; Könyvtárpropaganda; Könyvtártudományi tájékoztatás

A weblogok az 1990-es évek végén jelentek meg. Ez az online publikálási forma a kereskedelem és az újságírás területén született meg elsőként. A könyvtárosok által működtetett szakmai weblogok 2002-től léteznek. Először a Librarian szakmai folyóirat végén jelentek meg, majd 2003-ban Franciaországban e cikk egyik szerzője kezdeményezett hasonlót. Ez gyorsan a „Biblio Acid” nevű csoportos bloggá nőtte ki magát.

Az Egyesült Államokban 2002-2006 között több száz könyvtári blog született, természetesen különféle minőségben. 2005 szeptemberében Walt Crawford nagy felmérést végzett a könyvtári ún. biblioblogokkal kapcsolatban, amelyben a terjedelem, a minőség, a mennyiség kérdésköre mellett kitértek a stílus jellemzőire is. A franciák másfél év múltával hasonló kutatást folytattak. Az első megvizsgálandó szempont az volt, hogy mindegy, kik írják a biblioblogokat, könyvtárról, a könyvtári munkával kapcsolatos dolgokról kell szólniuk. A második fő szempont az volt, hogy a blog élő legyen, havonta legalább egy bejegyzés történjen. A blogokat megvizsgálták „előfizetők”, feliratkozott olvasók szerint is, akik száma a kettőtől száz föléig is terjed. Ez utóbbi csak két blogot, a Bloc-notes és a Francia Nemzeti Könyvtár „Tour de Toile” blogját jellemzi.

A könyvtári blogok stílusáról általában elmondható, hogy hétköznapi, könnyed, családias, az

érmek széles skáláját és a netikettből ismert smiley-k különféle formáit vonultatják fel. Tematikailag szerteágazók: az egyszemélyes kis könyvtár köznapi gondjaitól a nagy egyetemi könyvtárak által felvetett témakörökön, a web 2.0 fejlesztésein, a Google szolgáltatásain át olyan kulturális kérdéseket is felvetnek, amelyek foglalkoztatják az embereket. Ezekben az esetekben a blogok a közös gondolkodás lehetőségét kínálják. Vannak azonban olyan témakörök, amelyekkel senki sem foglalkozik. Ezek közül néhányat érdemes megemlíteni: a könyvtár mint épület, a könyvtárak emberi erőforrás-szükséglete és fejlesztési lehetőségei, pénzügyi kérdések, a könyvtár kapcsolata fenntartóival vagy más társintézményekkel.

Forrásanyagul mindenki elsősorban az észak-amerikai és az angolszász országokban megjelent publikációkat használja, arra hivatkozik, hiszen az 1995 után előretörő internet nyelve elsősorban az angol. Mindenki ebből merít. A hivatkozások tehát nyomon követhetőek, a blogot író személyek kiléte csak ritkán. Kevesen vállalják nevüket munkahelyükkel együtt. Általában keresztnév és a foglalkozás megjelölése található, egyébként az anonimitás mögé húzódnak a blogok írói. Néhányan megfogalmazzák az okot is: nem akarnak szemrehányást a főnököktől, kollégáktól, amiért munkahelyi, szakmai problémákat a nagyvilág elé tárnak. A felmérésből azonban kiderül, bőven vannak olyan esetek, amikor a felettesek pontosan be tudják azonosítani az illetőt név nélkül is. Nem is hagyják szó nélkül. Az első adandó alkalommal az orra alá dörgölik valami szakmai megbeszélésen.

Az anonimitás felveti az érvényesség, a hitelesség kérdését. El lehet-e fogadni a blogban leírt szakmai tényeket úgy, hogy nincs hiteles vállalkója? Igaz lehet-e a tartalom, vagy csúsztatások, netán súlyos tévedések vannak benne? A számos felvetés, érvelés és ellenérv közül egy mindenképpen kiemelendő: a jó minőségű hivatkozások, más oldalakra mutató linkek megadják a szükséges hitelességet, noha fennáll annak a veszélye,

hogy az arcnélküliség a szakma szélére sodorhatja e professzionális blogokat. Ezért mindenképpen kívánatos lenne, hogy a jelenlegi eléggé magába forduló, zárt könyvtári blogírók a jövőben merjék vállalni magukat, véleményüket, merjenek hangot adni fontos, de elhallgatott témáknak. Ehhez a Web 2.0 sok lehetőséget kínál, amit érdemes lenne kiaknázni.

(Pajor Enikő)

Lásd még 256, 287

Oktatás információellátása

07/308

EKLUND, Pieta - LINDH, Maria - MACEVICIUTE, Elena - [et al.]: EURIDICE project. The evaluation of image database use in online learning = Educ.Inf. 24.vol. 2006. 4.no. 177-192.p. Bibliogr. 16 tétel.

Az EURIDICE program: képadatbázisok használatának értékelése az online tanulásban

Adatbázis; Együttműködés -nemzetközi; Képanyag; Oktatási anyag; Távközlés

A digitális képek és képadatbázisok számos tanulási célt támogathatnak. Az EURIDICE program célja egyrészt a képadatbázisokhoz szükséges feltételek meghatározása, másrészt a képek mint dokumentumok integrálása a felsőoktatási intézmények képzési folyamataiba. A cikk a program részeként az e-tanulás céljaira felállított EURIDICE képarchívummal kapcsolatos feladatokat és az értékelés folyamatát elemzi. Bemutatja a partnerintézményekben alkalmazott e-tanulási módszereket a képhasználattal kapcsolatban, ismerteti a programot és a tartalom és hatókör meghatározására szolgáló értékelési folyamatot, a keresési lehetőségeket, a képek indexelését és leírását, és az ajánlott források bevonását a tanítási folyamatba. Az egyik oktatási partnerintézményben végzett értékelés szerint a képadatbázisok hatékonyan integrálhatók az e-tanulás

folyamatába. Az is világossá vált, hogy a hallgatók és az oktatók képadatbázisokkal kapcsolatos igényei igen magasak. Ezért az adatbázisok és a keresőrendszerek tervezésénél ezeket az igényeket maximálisan ki kell elégíteni, mielőtt a szolgáltatást üzleti alapon fejlesztenék.

(Autoref.)

Vezetés, irányítás

Tervezés

Lásd 290

Pénzügyi és gazdasági kérdések

Lásd 278, 284, 295, 302, 314, 334

Gépesítési kérdések

07/309

HOLDEN, Hugh - HSIEH, Ma Lei: The state of wireless laptop lending programs. A survey of academic libraries = Libr.Hi Tech. 25.vol. 2007. 2.no. 260-275.p. Bibliogr.

A laptop-kölcsönzés helyzete a felsőoktatási könyvtárakban

Felmérés; Felsőoktatási könyvtár; Képszámitógép; Kölcsonzés

Az észak-amerikai egyetemeken egyre népszerűbb a hordozható számítógépek használata, illetve ezeknek a vezeték nélküli internetelérést is biztosító laptopok kölcsönzése a felsőoktatási könyvtárakban. A tanulmány annak járt utána, mi erről a könyvtárosok véleménye, mi az oka annak, ha bevezetik ezt a szolgáltatást, és mi az